

Provinciale Staten van Overijssel

Motie (aan de orde van de dag)

Artikel 59 RvO voor Provinciale Staten van Overijssel 2023

Datum

27-03-2026

Motie (aan de orde van de dag) Kappen nou?!

Provinciale Staten van Overijssel in vergadering bijeen op 01-04-2026

Inleiding:

Gelet op het voorliggende investeringsvoorstel bosrevitalisatie, waarin wordt erkend dat circa 30% van de bossen een bedreigde vitaliteit kent en versterking noodzakelijk is, acht Overijssel Vooruit het onverenigbaar met deze doelstelling dat bomenkap plaatsvindt zonder juridisch geborgde en tijdige herplant binnen hetzelfde gebied.

Zonder een harde koppeling tussen kap en gegarandeerde herplant dreigt bosrevitalisatie niet meer te zijn dan een papieren werkelijkheid, waarbij publiek gefinancierd herstel wordt ondergraven door gelijktijdige achteruitgang.

Constaterende dat:

- in Natura 2000-gebieden grootschalige bomenkap plaatsvindt, zoals recent op de Sallandse Heuvelrug waar circa 55 hectare bos reeds is gekapt ;
- deze kap vaak plaatsvindt met verwijzing naar natuurherstel, maar feitelijke herplant en herstel niet op korte termijn gegarandeerd zijn;
- uit provinciaal beleid blijkt dat circa 30% van de bossen een bedreigde vitaliteit heeft en juist versterking nodig is;
- bossen essentieel zijn voor biodiversiteit, waterhuishouding, CO₂-opslag en gezondheid van inwoners;
- Voor de Sallandse Heuvelrug geen ADC-toets is uitgevoerd. De besluitvorming is uitsluitend gebaseerd op een passende beoordeling onder artikel 6 lid 3 Habitatrichtlijn. Dat betekent dat verslechtering uitgesloten moet zijn. Indien echter feitelijk natuurverlies optreedt (zoals bij grootschalige kap), had een ADC-toets verplicht moeten plaatsvinden. Die ontbreekt volledig.

Overwegende dat:

- schade aan natuur die door eigen handelen (kap) wordt veroorzaakt, voorkomen moet worden in plaats van achteraf gerepareerd; temeer nu uit artikel 6 van de Habitatrichtlijn volgt dat een dwingende volgorde van toetsing geldt (de zgn. "stikstofladder" / ADC-systematiek), waarbij eerst moet worden onderzocht of verslechtering kan worden voorkomen, vervolgens of minder schadelijke alternatieven mogelijk zijn, en pas in laatste instantie compenserende maatregelen aan de orde zijn!;
- een juridisch afdwingbare herplantverplichting ontbreekt. De PAS-gebiedsanalyse (blz. 1-2) bevat slechts een passende beoordeling zonder concrete resultaatsnormen. In de herstelmaatregelen wordt boskap expliciet genoemd (Sweco, blz. 49), zonder dat daar een herplantplicht tegenover staat. Bovendien blijkt uit het jaarverslag (blz. 26) dat maatregelen uitwisselbaar zijn, hetgeen een afdwingbare herplantgarantie uitsluit;

- het ontbreken van een afdwingbare herplantgarantie leidt tot onomkeerbare natuurverliezen en is zonder toepassing van de stikstofladder in strijd met artikel 6 van de Habitatrichtlijnⁱⁱ;
- Natura 2000-gebieden onder zware Europese bescherming vallen, waarbij verslechtering van natuurwaarden moet worden voorkomen;
- er maatschappelijk breed draagvlak bestaat voor het principe: *"niet kappen zonder zeker herstel"*;
- voorzorgsbeleid vereist dat bij twijfel géén onomkeerbare ingreep plaatsvindt;
- bomenkap zonder vooraf geborgde herplant in hetzelfde habitatype leidt tot onnodig en onomkeerbaar verlies van biodiversiteitⁱⁱⁱ;
- dit niet alleen ecologische schade veroorzaakt, maar ook sociaal-maatschappelijke gevolgen heeft, waaronder aantasting van leefomgeving, recreatiewaarde en vertrouwen van inwoners in de overheid;
- dat dergelijk beleid leidt tot onaanvaardbare achteruitgang van biodiversiteit én maatschappelijk draagvlak.

Spreekt uit dat:

- het kappen van bomen zonder harde, vooraf geborgde herplantverplichting onacceptabel is;
- de overheid een voorbeeldfunctie heeft en geen natuurverlies mag veroorzaken zonder sluitend herstelplan.

Dragen Gedeputeerde Staten op:

1. een verbod in te stellen op bomenkap binnen Natura 2000-gebieden, tenzij vooraf juridisch bindend is gegarandeerd dat binnen het gebied herplant plaatsvindt;
2. deze herplantgarantie binnen het gebied minimaal te laten voldoen aan:
  - gelijke of grotere bosoppervlakte;
  - ecologisch en milieukundig gelijkwaardig of beter habitat;
  - realisatie binnen vastgestelde termijn (max. 3–5 jaar);
3. vast te leggen dat:
  - kap en herplant onlosmakelijk gekoppeld zijn in één besluit;
  - monitoring en handhaving plaatsvinden met resultaatsverplichting (geen inspanningsverplichting);
4. Provinciale Staten uiterlijk binnen 6 maanden te informeren over:
  - bestaande kapprojecten;
  - mate van herplantgarantie;
  - risico's op onherstelbare schade;

en gaan over tot de orde van de dag.

Adam Bakker

Overijssel Vooruit

ⁱ Mededeling van de Commissie Beheer van Natura-2000-gebieden De bepalingen van artikel 6 van de habitatrichtlijn (92/43/EEG): Preventieplicht (artikel 6 lid 2): verslechtering van habitats moet worden voorkomen (p. 28–33)

Passende beoordeling en mitigatie (artikel 6 lid 3): eerst moeten verzachtende (lichtere) maatregelen worden onderzocht om negatieve effecten te voorkomen of te reduceren (p. 55)

Alternatievenonderzoek (artikel 6 lid 4): er moet worden nagegaan of minder schadelijke alternatieven bestaan voordat een ingreep kan worden toegestaan (p. 62)

Compensatie als ultimum remedium (artikel 6 lid 4): compenserende maatregelen zijn pas toegestaan nadat alternatieven ontbreken en mogen niet dienen als rechtvaardiging voor vermijdbare schade (p. 65–69)

ⁱⁱ Zie: Eindrapportage monitoring herstelmaatregelen Sallandse Heuvelrug 2018 - 2021 Herstelprocesindicatoren, blz. 49; Ontwikkelopgave Natura 2000 Jaarverslag 2021, blz. 26. Natura 2000-veldbezoek Sallandse Heuvelrug 9 september 2020, blz. 5 (geen koppeling herplantplicht): *Er is tien hectare bos gekapt en 1,7 hectare aan houtwallen teruggeplaatst. Het gebied wordt jaarlijks in de nazomer gemaaid.*

ⁱⁱⁱ Mededeling van de Commissie Beheer van Natura-2000-gebieden De bepalingen van artikel 6 van de habitatrichtlijn (92/43/EEG): Blz. 62: *'Tevens moet hierbij de evenredigheid*

---

ervan in termen van kosten in aanmerking worden genomen. Mogelijke oplossingen zijn de keuze van alternatieve locaties of routes, de vaststelling van andere ontwikkelingsschalen of -ontwerpen en de overstap naar alternatieve processen'.